

■ Opgave 1

uit een krant (voorjaar 2001):

Concurrentiepositie verslechtert

Het Centraal Planbureau (CPB) voorspelt voor het jaar 2002 een verslechtering van de concurrentiepositie van Nederland. Een van de oorzaken van deze verslechtering is de, in vergelijking met de rest van Europa, krappe arbeidsmarkt in Nederland. Nederlandse producten kunnen daardoor naar verhouding duurder worden. Na de invoering van de euro kunnen wisselkoersaanpassingen niet meer worden ingezet om de concurrentiepositie te verbeteren. Het belang van de ontwikkeling van de loonkosten en de arbeidsproductiviteit in Nederland is hierdoor toegenomen.

- 2p 1 Leg uit hoe een krappe arbeidsmarkt in een land tot verslechtering van de concurrentiepositie van dat land kan leiden.
- 2p 2 Leidt een daling van de koers van de munt van een land tot verbetering of tot verslechtering van de concurrentiepositie van dat land? Verklaar het antwoord.
- 2p 3 Leidt een daling van de arbeidsproductiviteit in een land tot verbetering of tot verslechtering van de concurrentiepositie van dat land? Verklaar het antwoord.